

Fig 1 Generalul Paul Teodorescu și Colonelul Gheorghe Ionescu-Filiași (colecția Rocsana Ursu)

Prof.univ.dr. Valentin CIORBEA¹

GENERALUL PAUL TEODORESCU (1888-1981) - NOI TESTIMONII

Deschidem o nouă rubrică în revista „MISIUNEA” pentru a aduce în atenția cititorilor noștri noi izvoare istorice referitoare la viața și activitatea generalului Paul Teodorescu.²

Documentele ne-au fost puse la dispoziție de către doamna Rocsana Ursu, nepoata colonelului Gheorghe Ionescu-Filiași, un colaborator și apropiat prieten al generalului Paul Teodorescu. Doamna Rocsana Ursu a avut șansa în copilărie să-l cunoască pe General, care venea des la Filiași unde stătea la bunicul său. Mai mult a început cu generalul Teodorescu studiul limbii engleze.

Îi adresăm distinsei doamne Rocsana Ursu respectuoase mulțumiri pentru amabilitate și disponibilitatea de a contribui la completarea surselor istorice referitoare la parcursul vieții generalului

Paul Teodorescu și cunoașterii raporturilor pe care le-a avut cu subordonații și colaboratorii apropiati.

Deschidem secțiunea cu trei documente: *Amintiri de demult*, redactat la Călimănești, pe 12 septembrie 1975 de generalul Teodorescu, care rememorează excursii (1895; 1935-1940; 1955-1975) pe valea Oltului. Următoarele testimonii aparțin locotenent colonelului (r) Grigore Mastacan, subordonat și admirator al generalului Paul Teodorescu.

*

„Amintiri de demult
Călimănești, 12.09.1975

Într-adevăr, e mult de atunci. Era anul 1895. S-au scurs deci 80 de ani de pe râbojul vieții mele. Aveam vîrstă de 7 ani, trecusem în clasa a II-a primară, când cu părinții mei, doi frați mai mari, de 11, respectiv 12 ani și o soră geamănă cu mine, am făcut primele excursii mai lungi, de la Bacău, locul meu de naștere, la Râmnicu Vâlcea, cu scopul de a vedea frumusețea fermecătoare a meleagurilor Oltului.

Părinții mei, ambii de la țară iubeau drumețiile și aveau mare placere să vorbească de tot ce văzuseră ei mai deosebit, în loc să povestească „zâne și feță frumoși”, cum se obișnuia. Ei știau, din practica vieții lor, că povestirile fără imagini trăite nu au valoare instructivă, ele ștergându-se repede din memorie, dispărând fără vreo urmă folositoare. De aceea, când am crescut mai mărișor, ei s-au hotărât să facă, din excursiile cele mai interesante, începând cu valea Oltului, considerată ca una din cele mai importante din punct de vedere peisagistic, istoric și religios cu salba de mănăstiri (ctitoria marilor voievodii), admirată de toată lumea, care le vizitează (Sic).

Zis și făcut!

Prima excursie

Am plecat din Bacău cu trenul, într-o zi de august, pe o căldură caniculară. Este, socot interesant în a descrie, în trecăt, imaginea unei plecări dintr-o gară, pentru a se aprecia progresul realizat astăzi.

Trenurile nu mergeau regulat. Sosirea lor în gări nu era niciodată cunoscută, întârzierile erau mari. Informații scrise sau verbale precise de sosirea sau plecarea lor nu existau, din care cauză călătorii ca să se asigure de prinderea unui tren, veneau cu orele înainte la gări. La un moment dat printr-un sunet de clopot spart se anunța plecarea unui tren fără să se știe, care dintre trenurile staționate mai de mult în gară va pleca și ce direcție va lua. La auzul bătăii clopotului se producea o adverărată panică. Toată lumea alerga, care mai încotro, ca să se urce cât mai repede în wagon. De aici îmbulzeală,

ciocniri, căderi comice, bagaje pierdute, tipete însotite de înjurături triviale și chiar bătăi. Spectacolul era jalnic, penibil de privit.

În această învălmășeală tata reuși voinește să găsească două locuri libere într-un vagon. În fine, trenul plecă, locomotiva suflă din greu. Călătorii se mai potoliră, dar nedumeriți totuși dacă au luat sau nu trenul de care aveau nevoie, greșelile erau numeroase spre disperarea călătorilor. Opririle aveau loc în toate haltele și stațiile, în care se petreceau aceleași imagini carageslene (Sic), soldate cu înjurături țigănești. Urme din acest spectacol dureros, din păcate au mai rămas și până astăzi. Din cauza acestor lungi opriri și a vitezei limitate trenul nostru a pus nu știu câte ore ca să ajungă la căderea nopții într-o stație zgomotoasă, plină de cetăteni foarte agitați și neliniștiți din lipsă de informații, proferând injurii grosolane la adresa personalului CFR. (Sic).

În acea gară, desigur Piatra Olt, ne-au coborât ca să schimbăm trenul spre Râmnic, unde am ajuns dimineața, frânți de oboseală. După ce am mâncat în gară ceva din mâncarea rece din merindele luate de mama de acasă, tata a plecat în oraș să caute un mijloc de transport care să ne ducă la Călimănești. Cu mare greutate și zăbavă a găsit pe Ilie, cu o căruță trasă de trei cai albi care să-i lumineze drumul, precum caii albi ai lui Creangă, caii lui Ilie, om vesel și bând, erau costelivi și piperniciți. Am plecat cu o povară care depășea puterea lor de tras: 7 persoane, bagajele, căruța lui hodorogită pe drumuri pline de gropi și de hârtoape, căișorii lui Ilie trăgeau din greu, dar nu se opreau. Ilie om vesel și omenos își iubea căișorii. Îi îndemna cu pocnituri de bici fără să-i atingă repetând mereu cuvintele „hai! căișorii tatei, ca trina!” ceea ce însemna la el, repede ca trenul, făcându-ne să rădem și să le zicem o dată cu el, spre bucuria tatei și mamii, care vedea în această distracție simpatia care se năștea între Ilie și noi copii. Tata dându-și seama de efortul istoricitor al căișorilor, pe care îi iubea din copilarie și acum ca ofițer de cavalerie, s-a dat jos din căruță cu noi și cu Ilie, ca să le ușurăm povara. Din când în când Ilie îi mai oprea și-i trăgea de urechi „un fel de masaj” întrebuițat la țară pentru o mai bună circulație a săngelui. Si astfel târâș-grăpiș au ajuns la căderea nopții la Călimănești. Tot satul, oameni și căini dormeau adânc, însă la îndemnul căișorilor, care de abia se mai târau, strigătele stridente ale lui Ilie „Hai! copiii tati nu mă lăsați”, deșteptără toată turma de căini sălbatici, care se repezeau la noi să ne sfâșie. Biciul lui Ilie și dibăcia lui ne-au salvat. Tata bătu la mai multe porți fără succes. Nimeni nu ieșiră. Într-un târziu a apărut un om la poarta lui.

După ce și-a potolit căinii, care continuau cu sărg să-și facă datoria de buni paznici, ne-a chestionat de unde suntem și pentru ce am venit, ne-a poftit cu multă

bunăvoiță în casă, unde ne-a întâmpinat femeia lui. Aceasta oarecum scuzându-se de micul spațiu locativ, ne-a poftit în camera cu un singur pat, adresându-se cu o voce sfioasă: un pat, numai avem. Dumneavoastră bătrânii în pat și copii pe jos! Pentru ei am două țoale mari și mai multe perne. Mulțumindu-le de cazarea ce am găsit în toiul nopții și simplitatea, sinceritatea și ospitalitatea românului recunoscută de toată lumea, am gustat ce a mai rămas din merindele mamei, ne-am întins pe țoalele Saftei și am dormit toată noaptea duș sau cum se mai zice „buștean”, adică țepeni ca un lemn, comparație plastică populară.

Numai tata n-a mâncat și nu s-a culcat până ce n-a găsit într-o șură un loc de dormit pentru Ilie, nu l-a ospătat și nu l-a ajutat să-și hrânească caii și să-și adăpostească căișorii săi.

A doua zi, mama cu Ilie au rămas în sat, mama pentru a pregăti o mâncare caldă pentru noi toți și Ilie, iar să găsească hrană pentru căișorii lui, care erau câștigul lui și al familiei „pâinea cea de toate zilele!” (Sic). Tata și cu noi copiii am plecat pe jos în drumeție. Trecuram prin satul Călimănești, sărăcăcos și neîngrijit, apoi spumegânda apă a Oltului, străjuită de munți semeti, împodobiți de sus și până jos cu păduri seculare de brazi cu miros puternic de răsină.

Admirând la fiecare pas această natură încântătoare, fără să ne dăm seama am ajuns la Turnu. Casele acestui sat, asemănătoare acelor din Călimănești, mici și umile, durate din chirpici, acoperite cu șিষ sau stuf, împrejmuite ici și acolo cu gard de spini încârligați, nu ne-a plăcut deloc. Ele difereau vădit de măreția clădirilor Mănăstirii Turnu (situată la 7 km de Călimănești n.n.), care ne-a lăsat o imagine de neuitat. Această măreție contrasta flagrant cu înfățișarea chiliilor călugărilor, săpate rustic în stânci. Mici, joase cu o gaură drept lumină, fără geam, cu o ușă joasă prin care intrau de-a bușelea, cu un pat de piatră, asemănător unui bârlog de fieră sălbatecă, ne-a înfiorat pe toți până în măduva oaselor. Am continuat apoi drumul la „Masa lui Traian” (denumire a unei stânci din apropierea Mănăstirii Turnu n.n.), gândindu-ne tot timpul la viața chinuită a bieților călugări de la Turnu, unde au mai rămas și acum aceste chilioare, dar nefolosite și nelocuite, doar ca pildă eroică de martiraj, ce și-au impus benevol acei călugări anemici numai pentru triumful credinței.

Ajuns la „Masa lui Traian”, tata ne-a dat explicații istorice a acestei mese, semn al prezenței lui Traian pe drumul pe care l-au urmat oștile sale pentru distrugerea dacilor. Atunci am aflat de dacii, despre a căror viteză se vorbea până la Roma, popor autohton, care bătuse oștile romane conduse de generali distinși, că erau strămoșii noștri. Fiind ora înaintată am făcut cale întoarsă

până la Călimănești, unde mama ajutată de Ilie, ne servis o mâncare caldă, pe care nu o mai mâncasem de la plecare, ascultându-ne în același timp cu plăcere descrierea frumoaselor și interesantelor lucruri ce văzusem.

A doua zi, tot fără mama și Ilie, rămași în Călimănești, am plecat conduși de tata, ca să ne arate Mănăstirea Cozia, ctitorie a lui Mircea cel Bătrân, mare, frumoasă și bogată întrutoate. Pictura în frescă, frumusețea catapecetei sunt în armonie cu toată măreața figură a lui Mircea, șicusit comandant de oști, dibaci om politic și fin diplomat, care a întins hotarele țării sale până în Ardeal, Moldova și Dobrogea, fapte care au ridicat respectul și admirația străinilor.

Încântați de roadele excursiei noastre, de cunoștiințe și imagini noi după o ultimă zi de odihnă la binevoitorii ospitalieri – Ion și Safta – am plecat cu Ilie și cu căișorii săi, refăcuți după 3 zile de repaus și de hrană bună la Râmnic pentru a prinde un tren spre Bacău.

Impresiile cu care am rămas, unele sunt defavorabile, altele favorabile astfel: ne-a impresionat rău: locuințele sărăcăcioase, gospodăriile neîngrijite, viața grea, analfabetismul, drumurile proaste etc., etc. În schimb, un moral robust și aspirații de mai bine. Totuși în mintea mea necoaptă de copil am criticat. Mai târziu cu mintea matură i-am lăudat, fiindcă și ei au realizat ÎNCEPUTUL, actul cel mai greu, important din viața omului. Acest început de lumină, de care s-a servit PREZENTUL, ca de o materie primă pentru a făuri VIITORUL civilizator (Sic). În acest moment, m-am convins de importanța imensă a rolului de începător, de pionieri pentru PROGRESUL întregii omeniri. Mentalitatea mea de critic neformat s-a schimbat într-o prețuire sinceră a omului din trecut, căci fără luptă și sacrificiile lui de secole am fi astăzi de multe secole întârziați.

Pentru a fi apreciat la justa lui valoare, el nu trebuie judecat cu imaginea de astăzi, ci cu imaginea trecutului și mediul ambient în care a trăit. Acesta fiind adevarul, el nu mai trebuie disprețuit și desconsiderat, ci atenționat cu recunoștință, la care el are dreptul, făcându-și pe deplin toată datoria.

La lumina faptelor admirabile realizat de el am tras pentru români următoarele concluzii:

1. respectul omului din trecut pentru tot ceea ce a iscodit, a inovat, a inventat necesar semenilor săi;
2. dorința sa arătoare de mai bine și forța sa creațoare;
3. iubirea de țară, care nu are nici un metru pătrat de pământ care să nu producă ceva pentru folosința poporului;
4. talentul său de adaptare la orice mediu de producție;
5. gustul de drumeție pentru a cunoaște toate colțurile

frumoasei noastre țări; precum și a călătoriilor în străinătate pentru îmbogățirea cunoștiințelor profesionale și cultura generală;

6. păstoritul oilor, care a contribuit eficient la economia țării (lactate, lână); de asemenea practicând zilnic transhumanța a mijlocit realizarea fenomenului istoric „UNIREA TUTUROR PROVINCIILOR ROMÂNEȘTI”.

Amintirea încurajatoare a frumoaselor impresii și a folositoarelor concluzii trase din prima excursie m-au determinat să revăd regiunea Oltului, de data aceasta singur, excursie care a fost mereu întreruptă de următoarele împrejurări: campania din Bulgaria (1913), Primul Război Mondial din 1916-1918, studii militare în Franță și diferite misiuni în țară și străinătate, toate acestea în perioada 1919-1935, din care cauză excursia am ratat (Sic).

A doua excursie a avut loc în perioada 1936-1940, în aceeași regiune. De la prima excursie – 1895 – la vârsta de 7 ani, se scursește circa 40 de ani. În acest mare răstimp, artera majoră a văii Oltului, Călimănești – Căciulata – Cozia – Turnu – Cornet se schimbă vizibil în bine. Case drăguțe, gen vilă, se ridică în locul celor mai dinainte, urâte și sărăcăcioase, câteva hoteluri și restaurante apăruseră de asemenea, frumosul hotel al Băilor (astăzi Pavilionul central), cu paturi, băi și cabine de consultații medicale, cu săli de băi și tot felul de proceduri, restaurantul în mijlocul unui frumos parc cu zone verzi cu flori. Tot în acest parc, izvoarele de ape minerale, folositoare pentru băile de stomac, ficate și rinichi. Drumurile se îmbunătățiseră, numărul vizitatorilor și al suferinților crescuseră. Reputația tratamentului și a medicilor deveniseră notorii. Viața nouă orășenească și atmosfera sănătoasă se instalaseră. Sub un auspiciu promițător și într-un timp relativ scurt, un progres real s-a înfăptuit. Satul Călimănești devenind un orașel cu perspective.

A treia excursie a avut loc, tot în aceeași regiune, în perioada 1955-1975.

Atras de frumusețea munților împodobiți de brazi magnifici, de apa spumegândă a Oltului, de un „tratament preventiv” și eficient care-mi conservă sănătatea, precum și de progresul acestei încântătoare regiuni constatătă de mine personal, am rămas hotărât să vin în fiecare an.

Am urmărit an de an activitatea desfășurată de editii localităților: Călimănești, Căciulata, Cozia precum realizările obținute după cum urmează: blocuri terminate de mai mulți ani la Căciulata, de asemenea un mare motel și campinguri la Cozia și Căciulata, blocuri-sanatori în construcție la Cozia și un mare edificiu pentru poștă din Călimănești, care va fi gata în toamnă. Dintre acestea blocurile gata de la Căciulata și cele în devenire de la Cozia vor fi înzestrate cu toată aparatura

tehnică-medicală ultramodernă necesară pacienților. Tot pentru sănătatea poporului s-a captat apa termală de 48° în pădurea Căciulata.

Serviciul medical de dimensiuni mult mai mari din Călimănești, îngrijește anual un număr de (*)³ bolnavi (bărbați și femei) de boala respectivă. El dispune astăzi de asemenea de polyclinici, care sunt frecvență anual de (**), bărbați (***) și femei (**), îngrijitori de (****) medici și (****) asistente. Pentru tratament acestia disponuie de (*****) laboratoare și aparatură modernă, respectivă fiecărei specialități ca (*****).

Tot personalul muncește cu pasiune și devotament pentru a vindeca sau ameliora. Eforturile lor și ale administrației pentru cazare, hrana, curătenie etc., au ridicat reputația și prestigiul acestei stațiuni din punct de vedere medical și administrativ.

Recunoștință și cinstire întregului personal!

Grăție devotamentului lăudabil depus, orașul de ieri, a luat aspectul și titlul de oraș cu perspective și mai mari. Dar această constatare, produs al muncii, voinței, perseverenței, ambiției românilor este astăzi pe tot cuprinsul țării, devenit în prezent un vast sanctier. Astfel lucrând, progresul țării este considerat spectacular, lăudat, admirat de toți vizitatorii străini. La lumina acestui succes, întregul popor român – conducător și execuțanți, se pot mândri și felicita. Iar clarviziunea genialului poet și strălucit patriot Mihai Eminescu a fost sintetizată în versul său „La trecutu-ți mare, mare viitor”, care se întrevede de pe acum.

Viziunea lui Bolintineanu „Prin secole prevăd a ei înălțare” este depășită deja.

TRĂIASCĂ DEAPURURI ÎN PROGRES, SCUMPA NOASTRĂ PATRIE ROMÂNIA!"

„DISCURSUL OMAGIAL

Rostit de lt.col.Grigore Mastacan, la a 88-a aniversare a zilei de naștere a d-lui gen. Paul TEODORESCU, la 28 iunie 1976, în salonul voievodal din „Hanul lui Manuc” din București

Mult Stimate și Iubite Domnule General,
Stimate Doamne,
Stimați Domni Ofițeri din Aviație și Marină,
Dragi Camarași de Regiment,

Stăpânit de o puternică emoție, trăiesc alături de D-voastră toți, măreția și frumusețea clipelor de față, când într-un gând și într-o aceași simțire, sărbătorim pe fostul nostru Comandant de Regiment, pe Domnul General Paul Teodorescu, cu ocazia aniversării celor 88 de ani care îi împlinește astăzi. Desigur, onoarea ce-mi revine de a-i adresa din partea noastră a tuturor câteva cuvinte omagiale este pentru mine nespus de

mare și eu mă voi strădui să fiu la înălțimea așteptărilor D-voastră.

Domnule General,

Se obișnuiește ca în astfel de înălțătoare ocazuni, vorbitorul să arunce o privire retrospectivă asupra vieții și activității, dar mai ales asupra calităților celuia sărbătorit.

Totuși, timpul rezervat acestui acestui cuvânt omagial fiind foarte limitat, iar reuniunea încadrându-se în revederea și trăirea unor clipe frumoase în mijlocul camarazilor din regiment, de data aceasta într-o participare sporită prin prezența în mijlocul nostru a distinșilor camarazi din Aviație și Marină, eu mă voi referi doar la unele aspecte din viața și activitatea D-voastră din Regiment.

Deci, să ne fie îngăduit să nu ne referim la viața și activitatea D-voastră din celelalte domenii în care v-ați distins de la gradul de sublocotenent și până la cel de general, de la funcția de ofițer-instructor și până la aceea de Ministru al Aerului și Marinei, de la frumoasele demnități cu care ați fost onorat din primii ani de ofițer, încă din Primul Război Mondial și până la aceea de Membru Corespondent al Academiei Române și Membru Activ al Academiei de Științe.

Deci, să revin la viața de Regiment.

Domnule General,

Acum 46 de ani, tot în luna iunie, când deja absolvisem Școala Militară de Ofițeri, mă aflam într-o mare dificultate și anume – nu mă puteam hotărî ce regiment să-mi aleg, beneficiind, în virtutea clasificației mele, de dreptul de a-mi alege ori care regiment aș fi dorit.

Pe deoparte mă tenta să-mi aleg Iașul, unde eram deja înscris la Facultatea de Drept; pe de altă parte mă tenta să-mi aleg Bârladul, orașul meu natal, unde mă aștepta și o primă și înflăcărată dragoste; și în fine apare vestea că la școală ar fi sosit Colonelul Paul Teodorescu, Comandantul regimentului de Gardă „Mihai Viteazul”, care a solicitat școlii să-i recomande un număr de 4-5 ofițeri, care să fie repartizați acestui regiment și că școala m-ar fi indicat cap de listă.

Dilema devinea acută, căci timpul de luarea unei decizii era scurt, iar cele trei variante apăreau fiecare cu avantajele, particularitățile și subtilitățile lor. Pentru a ieși din acest impas m-am consultat cu mine însuși și am cerut părerea unora dintre distinșii mei profesori și comandanți din școală. Ultimul pe care l-am consultat a fost Locot. Trifan N., fostul meu ofițer-instructor din anul II din școală. Dânsul, nici mai mult nici mai puțin, a trecut repede peste cele trei variante și mi-a făcut o amplă pledoarie, fundamentată, plină de exemplificări și de îndemnuri, susținând că totul trebuie să

cadă în fața faptului că principalul este „peste ce fel de Comandant cazi, mai ales la începutul carierii”. Și-a început distinsul meu ofițer-instructor, Lt. Trifan, să-mi vorbească despre Col. Paul Teodorescu, Comandantul Regimentului de Gardă „Mihai Viteazul”. Cât eram eu de matur la gândire și la simțire, căci aveam 2-3 ani în plus față de colegii mei, în plus eu trecusem prin multe în viață de până atunci, la auzul celor vorbite de Lt. Trifan mi se părea că-mi vorbește din basme, mi se părea că visez. Nu bănuiam că dânsul să cunoștea aşa de bine!!

De sigur că sosit în regiment și luând parte activă – nemijlocit – la toate genurile de activități, urmărind cu perseverență toate manifestările din viața de regiment, mi-am dat seama – pe concret – că Lt. Trifan a avut deplină dreptate când mi-a vorbit despre personalitatea Colonelului Paul Teodorescu, care înmănuchia în modul cel mai armonios și echilibrat un sumum de însuși și anume: caracter, temperament, inteligență, cultură superioară, înțelepciune, muncă, spirit de organizare, capacitate economică, vederi democratice (popular), valoare morală, prestanță, prestigiu și aptitudini de mare șef, de valoros comandant, etc.

Toate aceste însuși ale Comandantului, de o amploare egală, au contribuit la rezolvarea unui tot indisolubil, transformat într-o forță vie, mereu activă, devenind un instrument creator, care – toate puse în folosul unui scop nobil urmărit – să constituie secretul tuturor realizărilor din acest regiment. Mai mult chiar, toate aceste alese însuși ale Comandantului, nu au fost niciodată umbrite de apariția – oricât de firave ar fi fost acestea – ale unor deficiențe, care devin câte odată surse de neîncredere în șef.

Toată ofițerimea a învățat din regulamente că Regimentul este cea mai mică unitate de: instrucție, de administrație și de educație, dar puțini au fost aceia și nici unul nu a înțeles aşa de bine ca Dvs. cuvintele Mareșalului FOCH, care a scris: „La regiment c'est la comandant” (Regimentul este comandantul).

Înțelegând cu însuși native și anume: serios, corect, drept, cinstit, sobru, modest, ordonat, ponderat, demn, integrul, intransigent, mândru dar nu închipuit, ambicioz dar nu vanitos; nu s-a aplecat dar nici nu a umilit; nu s-a comportat mic față de cei mari, nici mare față de cei mici; recunoscător atât celor mari, cât și celor mici; disciplinat și politic, dar nu servil; pasionat și entuziasmat, dar nu impulsiv; idealist, visător, contemplativ, dar activ și realist; prieten discret, devotat și statornic, dar numai cu cei care meritau; măririle nu l-au amețit; greutățile nu l-au descurajat; binevoitor, indulgent, uman, dar și sever când trebuia să ia o măsură pentru

a îndrepta și a servi drept exemplu, nu pentru a distrage; atent față de subalterni de la care cerea păreri și primea sugestii considerându-i colaboratori; energetic, dinamic, optimist, robust și sigur de reușită; fericit în îndeplinirea datoriei pe care o consideră ca fiind cea mai deplină răspplată; temerar, cutezător dar prudent și conștient de pericol; curajul răspunderii; apărător fanatic al bunului public; patriot loial și zelos, autoritar dar nu absurd; nobil, generos, altruist, n-a invidiat, n-a gelozit, n-a persecutat, n-a fost răzbunător, n-a făcut rău nimănui; n-a făcut politică, n-a încurajat bisericuțele, dar a reconstruit și reparat mănăstiri; a dispus profund lenea, necinstea, minciuna, înfumurarea, lauda de sine, reclama și lipsa de caracter.

Prin toate aceste însușiri: controlate, dirijate și folosite oportun, Colonelul Paul Teodorescu, comandanțul nostru de regiment a apărut în totdeauna și pretudineni comandanțul ideal spre care inimile și toată energia colaboratorilor săi nu cunoșteau opreliști.

Prin exemplul său personal și organizând în chip măiestrit munca și priceperea colaboratorilor săi, a reușit să dea Regimentului „Mihai Viteazul” – cu fidelizeitate – chipul și înfățișarea sa proprie, adică aşa cum a scris FOCH: „Regimentul este Comandanțul”.

Toată activitatea și toate realizările din regiment au fost rezultatul următoarelor măsuri:

- a introdus mijloace educative civilizate, fără brutalități;
- a realizat soldaților o cazare în dormitoare curate și bine încălzite (unele companii spălau cearceafurile și fețele de pernă la spălătoria Schmidt);
- a realizat o hrană substanțială (două feluri de mâncare în loc de unul), preparată în bucătării sistematice aduse din Austria;
- a asigurat ostașilor o îmbrăcăminte demnă;
- a realizat o baie comună pentru trupă, o infirmerie dotată cu aparate radiologice și stomatologice, o spălătorie mecanică;
- a organizat școli de alfabetizare (folosind învățătorii în termen);
- a organizat o școală de limba română pentru soldații minoritari;
- a înființat o casă de cultură (Casa Ostașului), dotată cu aparate de cinema și de proiecție;
- a evidențiat și lăudat pe cei care s-au distins la instrucție și pe cei cu bune purtări;
- a aprobat cazarea și masa în familie a celor din București;
- a înscris copiii de trupă la liceu, școli de meseerie, încât din copiii de trupă 3 au ajuns profesori la Conservator, 2 șefi de orchestră și 14

instrumentiști la Radio, Televiziune, Operă și Filarmonică;

- a introdus sportul de masă

Pentru subofițeri și ofițeri:

- a înființat o Casă de ajutor reciproc;
- a amenajat un cămin pentru ofițerii, care erau din provincie;
- a organizat o școală, încadrând-o cu profesori – ofițeri de Stat Major la stagiu în regiment – pentru pregătirea ofițerilor ce urmau să se prezinte la concursul de admitere în Școala Superioară de Război (în 193 au reușit 9 ofițeri din regiment din totalul de 50 locuri);
- idem o școală pentru pregătirea căpitanilor propuși pentru examenul de maior;
- a facilitat ofițerilor să se înțină în regiment sau să participe în oraș la diferite conferințe de cultură generală;
- a încurajat pe ofițeri să facă călătorii și chiar studii în străinătate;
- a făcut săli de mese (popotă), atât pentru ofițeri cât și pentru subofițeri;
- a transformat, renovat și amenajat săli de cazino, etc.

Toate acestea pentru a nu cita decât în parte și fără a insista asupra condițiunilor în care toate acestea se aflau înainte de conducerea regimentului de către Colonel Paul Teodorescu.

De asemenea, nu voi face nici un fel de personalizare și cu atât mai mult să abțin de a evoca conlucrarea subsemnatului cu primul său Comandanț de regiment, conlucrare care a continuat, atât în țară cât și în cei 2 ani cât ne-am aflat împreună la Paris.

De sigur, toate aceste realizări, la timpul lor au fost apreciate atât de forurile ierarhice din țară, cât și de un mare număr de înalte personalități militare de peste hotare.

Dar, Domnule General, dacă toate aceste realizări, atât de măreție și de necesare - ținând seama de epoca de transformări structurale prin care trecea armata noastră pe atunci – zic, dacă aceste realizări, din motive inerente războiului, au fost sortite să aibă un sfârșit nedorit, ceea ce a rămas – și ceva tot a rămas – este: EFORTUL, respectiv capacitatea de realizare dovedită și efectul educativ, pe care toate acestea l-au încrustat cu litere de foc sacru, de iubire și de recunoștiință tuturor acestora din sală, care astăzi din dragoste, din stimă, din recunoștiință au venit la această reuniune ca să vă aducă scânteia privirilor lor și iubirea inimii lor, căci aşa cum Comandanțul de regiment și-a apreciat și și-a iubit colaboratorii săi, tot aşa acestia au venit astăzi cu cugetul lor curat, cu inimile lor calde

să vă omagieze la 88-a aniversare și să vă ureze multă sănătate.

Domnule General,

De sigur, 88 de ani nu mai înseamnă aurora unei dimineți cu un minunat răsărit de soare... Dar, se întâmplă câteodată – întrudevăr foarte rar – ca și un asfintit de soare să fie plin de măreție, frumos, care să creeze stări sufletești dintre cele mai profunde și semnificative. Ca dovedă că este așa, sunt atâtia poeti care au descris un asemenea APUS DE SOARE, iar Delavrancea și-a încununat opera prin trilogia sa în care Apus de Soare este pe prim plan.

Domnule General, realist așa cum v-am cunoscut, suntem convinși că la a 88-a aniversare sosește timpul când să priviți și în urmă.

Vă rugăm să ne considerați alături de D-voastră, tovarăși credincioși și loiali și să priviți la MARELE D-voastră trecut, care în orice moment și în toate împrejurările a înrevăzut pentru toți și pentru toate, pentru țară și popor, UN MARE VIITOR.

Vă rugăm să mergeți cu mândrie, cu satisfacția conștiinței împlinite, pe tot drumul pe care în decursul anilor l-ați parcurs. Vă va fi foarte ușor de parcurs acest drum lung, laborios, prodigios și plin de realizări, căci veți merge pe urmele pe unde le-ați lăsat pe oriunde ați trecut, în decursul anilor D-voastră.

Și – Vlahuță al nostru din Bârlad a scris niște versuri care vi se potrivesc de minune. El zice:

„Bine e să știi în viață că o dungă lași, un nume,

C-ai săpat în zidul noptii, c-ai muncit să scoți în lume

Din al sbuciumului creer, ca pe-un diamant ideea.

Urma fi-v-ați răsplătită, pe-unde ți-ai purtat scânteia
Și-o scânteie-n alergare, e o rază – mângâiere.”

Domnule General,

Noi știm că dintre toate realizările D-voastră, regimentul pe care l-ați instruit, înzestrat și educat, de la ultimul soldat și până la ofițerul colaborator de cel mai mare grad, v-au dat cele mai mari satisfacții.

Din inimă noi vă mulțumim că ne-ați făcut părtași la aceste frumoase și nobile satisfacții.

Cu această ocazie a sărbătoririi aniversării celor 88 de ani de viață și de meritorie strădanie, în semn de dragoste fierbinte și de sinceră recunoștiință, prin mine camarazii de regiment vă roagă să primiți – ca amintire și ca semn de prețuire a tot ceea ce ați făcut pentru regiment în general și pentru fiecare dintre dânsii în parte – acest tablou simbol al vieții D-voastră trăită împreună cu noi în neuitatul nostru Regiment de Gardă „Mihai Viteazul”.

Și acum dragii mei camarazi și Stimate Domnule General, iată de ce nu am regretat că nu m-am dus

nici la lași și nici la Bârlad, ci alături de Dumneavaoastră, toți, am fost fericit că de Tânăr sublocotenent am activat într-un așa regiment și cu un așa Comandant, care mi-au fost îndrumători plini de înțelepciune și primilor mei pași în cariera de ofițer.

Domnule General,

Toastăm și ridicăm paharul în sănătatea D-voastră; urăm fostului nostru Comandant sănătate, zile senine și bucurie de a-și culege roadele muncii sale.

La mulți ani!

Mulți ani trăiască!

Lt.Col.(r) Grigore MASTACAN

*

După pronunțarea acestui discurs, participanții, la această solemnă aniversare, s-au ridicat în picioare și-au cântat cu entuziasm și căldură: Mulți ani trăiască.

În timpul banchetului care a avut loc la restaurantul „Hanul lui Manuc” din București, s-au mai rostit și alte cuvântări elogioase la adresa sărbătoritului de către dl. General aviator-inginer Gheorghe Negrescu din partea aviatorilor, de către dl. Comandor Gheorghiu din partea marinarii, iar câțiva dintre foștii ofițeri ai regimentului „Mihai Viteazul” din București au citit versuri, creații personale, cu referire la viața trăită în regiment.

Banchetul s-a desfășurat într-o atmosferă veselă și însoțită de muzică, terminându-se către orele 24, cu urările cele mai sincere de revedere cu sănătate într-un viitor cât mai apropiat.

Inginer-aviator

Ilie V. Stan"

,,DISCURS OMAGIAL

rostit în Biserică Boteanu la 21 februarie 1981, orele 19 cu ocazia

comemorării a 40 de zile dela decesul

GENERALULUI TEODORESCU PAUL

Prea Cucernici Părinți Slujitori ai Altarului.

Onorată Familie,

Distinsă Asistență.

Pătruns de realitatea vieții, conștient că orice om se naște cu două certificate: unul de NAȘTERE cu dată certă, iar celălalt de MOARTE cu dată absolut necunoscută fiecăruia dintre noi, convins că nici un om nu poate sănătate să nu venă momentul de intrare în cealaltă viață, reamintindu-ne mereu că „Mâine” este întotdeauna nesigur, încă de acum 8 ani Generalul TEODORESCU PAUL s-a hotărât și a scris cu mâna sa proprie:

„Ultimile sale dorințe”
„Originea și viața sa”
„Sfaturi și principii de comportare”
„Concluzii”

toate cu dorința de a fi citite și eventual folosite de către nepoții săi.

Cum însă unii dintre nepoții săi se găseau cu activitatea profesională și cu domiciliul în alte orașe din țară și cum chiar și cel mai apropiat dintre nepoți, domiciliat în București, era adesea susceptibil de a pleca în misiuni profesionale, în țară, sau chiar în străinătate, Generalul TEODORESCU PAUL s-a gândit și a rugat pe câțiva dintre bunii săi prieteni și colaboratori, să primească să se ocupe de aducerea la îndeplinire a „Ultimelor sale dorințe”, aceleia care se refereau la înmormântarea sa, motivând acesta că deznodământul să ar putea ivi prin surprindere și că deci, în afară de nepoții săi, ar fi bine să mai fie cineva care să se ocupe de înmormântarea sa.

Iar pentru coordonarea acțiunilor celor aleși de dânsul în acest scop, a apelat la Domnul General IONESCU T. IOAN, vechi și apropiat prieten, care cu devotament, credință și sărguință s-a oferit să ducă la îndeplinire, cu sfîrșenie, cele dorite de Generalul TEODORESCU PAUL, generalul lăsând în acest scop, un C.E.C. pentru acoperirea tuturor cheltuielilor.

În „Ultimele sale dorințe” Generalul TEODORESCU PAUL a insistat în mod deosebit să i se facă o înmormântare sobră și în mod cu totul și cu totul deosebit a insistat ca indiferent unde i-ar surveni sfârșitul vieții sale, să fie înmormântat la Mănăstirea Dintr-un Lemn, unde avea aprobat de Sfânta Episcopie de Vâlcea un loc de veci, loc ales și fixat în cimitirul bisericii Dintr-un Lemn de către Maica Stareță Epiharia și pe care loc – după planul generalului – a fost săpată o groapă-nezidită, deasupra căreia a fost turnată o bordură de beton pe care au fost așezate 3 plăci de marmură și pe care plăci se află scrisă o pisanie, cu cuvinte izvorâte din inima și cugetul său sincer și adevărat patriot.

În „Ultimele sale dorințe”, Generalul, pe lângă altele, face următoarele două precizări:

UNA: „Am ales acest loc, contra voinței familiei mele (care ținea absolut ca părinții și frații să fim cu toții împreună, în cavoul familiei de la Bacău), pentru că m-am simțit pentru totdeauna atras și legat sufletește de Mănăstirea Dintr-un Lemn (când am restaurat-o din temelie în anii 1938-1940), precum și în semn de prețuire a Soborului acestui sfânt Locaș, prin a cărui muncă istovitoare, iubire creștinească și păstrare excepțională a devenit astăzi o nestemată a Bisericii Române. Aceasta fiind dorința mea supremă, trebuie să fiu transportat și înhumat la mănăstire și nu în altă

parte, decât în țara mea”.

A DOUA PRECIZARE: „Cripta dela Bacău rămâne rezervată Mariei, sora noastră de inimă, drept recunoștință pentru devotamentul, cinstea și munca neegalată de nimeni, în decursul de 40 de ani, față de sora mea Maricel – îngrijind-o de o boală incurabilă timp de 20 de ani și față de întreaga noastră familie”. Ambele sale dorințe au fost îndeplinite cu fidelitate și credință.

Încă din luna mai 1980, Generalul TEODORESCU PAUL a dorit și acceptat să se retragă la Mănăstire unde timp de 8 luni de zile s-a bucurat, pe de o parte de o climă dulce și plăcută, de o vegetație luxuriantă și aer curat, iar din partea conducerii Mănăstirii și a Soborului de maici, a beneficiat de cea mai deosebită, perseverentă, continuă, călduroasă și binemeritată îngrijire și companie, toate acestea contribuind ca sfârșitul vieții sale să fie nu numai deosebit de uman, ci totodată fără nici un fel de necazuri.

Numai în ultimele zile nu a mai putut părăsi patul, îndeplinindu-i-se toate regulile creștinești de împărtășanie și rugăciuni, dându-și obștescul sfârșit cu lumânări între degetele mâinilor sale, sub privirile pline de duioșie și tristețe ale mult apreciatelor sale măicuțe. În această perioadă de vreme a mai fost vizitat de către familia sa și unii dintre foștii săi prieteni și colaboratori.

A decedat la 17 ianuarie 1981 orele 09.30' și a fost înmormântat la 20 ianuarie 1981.

Slujba religioasă a fost oficiată în afara Mănăstirii de către un numeros și distins sobor de preoți și diaconi, răspunsurile fiind date de către impresionantul cor al maicilor.

Au rostit cuvântări omagiale:

Locotenentul-Colonel Aviator ERCAN C. din partea Departamentului Aviației Civile;

Generalul Ionescu T. Ioan din partea prietenilor și colaboratorilor generalului;

Comandorul aviator Pavlovski Mihail, din partea veteranilor aviației;

Contra-Amiralul Horia Măcelaru (Sic) din partea veteranilor marinari;

Preotul Arhimandrit Dr. Chesarie Gherghilescu din partea Patriarhiei Române;

Preotul Vicar Dumitrescu Ion din partea Episcopului și a Episcopiei de Vâlcea.

Convoiul funerar având în față crucea, toaca și cele 7 coroane de garofane naturale, soborul de preoți și corul, sacerdotal purtat pe brațe de unii dintre foștii săi prieteni și colaboratori, urmat de familie și o parte din asistență, a făcut înconjurul Mănăstirii – după tradiție – după care sacerdotal a fost preluat pe umeri de 8 elevi din Școala Militară de Geniu – Vâlcea, iar întreaga coloană s-a îndreptat spre locul de veci, în sunetele marșului

funebru intonat de Muzica Militară a Garnizoanei Vâlcea.

După înmormântare, onorurile militare cu 3 salve de arme și Imnul Național au fost date de către subunitatea de onoare, cu muzică și drapel, trimise de către Garnizoana Vâlcea.

În afară de familie, întregul personal al Mănăstirii, un grup de 50-60 foști prieteni și colaboratori sosiți din București cu un autocar-turism și cu mașini personale, asistența a devenit impresionant de mare prin participarea unei părți a populației locale.

Așa a dispărut din mijlocul nostru, din mijlocul acestora care l-au cunoscut, apreciat și iubit, din mijlocul unui întreg popor a cărui binevoitor și credincios soldat a fost, deosebit de valorosul, prea iubitul și mult veneratul nostru, Generalul TEODORESCU PAUL.

Dar – așa cum spunea generalul De Gaulle la dispariția Generalului francez Leclerc – „el nu este mort, e numai dus, căci un soldat nu moare, ci se mulțumește să dispară”.

„Onorată familie”

„Distinsă asistență”,

Cei aproape 93 de ani, cât a trăit Generalul TEODORESCU PAUL, reprezintă o viață îndelungată, o viață pe care mulți ar dori să o atingă. Cariera militară, însă, i-a fost mult prea scurtă, numai 32 de ani.

Dar așa cum bine spune dictonul latin „Non multa sed multum”, realizările Generalului TEODORESCU PAUL, neegalate de nici un general din vechiul anuar al armatei române, capătă proporții, profunzime și importanță nu prin numărul anilor servită în armată, ci prin conținutul lor, prin ineditul lor, prin varietatea și complexitatea lor, și mai ales prin stringența necesității apariției lor, în diferite etape ale dezvoltării și modernizării armatei noastre în perioada anilor 1920-1940.

Din 1908 când a pus tresa de sublocotenent și până la 6 septembrie 1940 când, general fiind, a demisionat din armată, la vîrstă de numai 52 de ani, Generalul TEODORESCU PAUL a parcurs pas cu pas, treaptă cu treaptă toată ierarhia unei cariere de ofițer de elită, de ofițer de mare valoare, remarcându-se în toate ocaziunile nu numai prin temeinicia pregătirii sale profesionale, ci prin înțelegerea clară a problemelor de ordin politic, social și economic, toate acestea filtrate prin pânza deasă a unui caracter demn și integrul, a unui om adevarat, a unui bun român și mare patriot.

Nimic altceva decât valoarea lui îl indică și determină pe cei în drept să-i ofere posturi, funcții și situații de cea mai mare importanță și răspundere, de multe ori considerat ca fiind singurul care ar putea rezolva cu bine asemenea probleme.

Păstrând proporția importanței lor și urmărind

succesiunea lor în decursul anilor, funcțiunile și activitățile Generalului TEODORESCU PAUL ar putea, sintetic fi arătate astfel:

Absolvent al Liceului Militar Iași;

Avansat S.Lt. în 1908 și repartizat, după cerere, la Regimentul 16 Inf. Fălticeni;

Ofițer instructor la Șc. Ofițeri de Rezervă Ploiești;

Ofițer elev la Șc. Specială Inf. Ploiești;

Ofițer instructor la Șc. Pregătitoare ofițeri activi de Inf. București;

Participant la Războiul Mondial din 1916-1918 ca ofițer-aghiotant al Generalului Aslan, comandantul Armatei a 3-a române și apoi

Ofițer stagiar în Statul Major – biroul de operații – al Grupului de apărarea Dunării, comandat de General Iancovescu;

Ofițer stagiar în Statul Major al Div. 10 Moldova;

Director de cabinet al ministrului de Război, G-ral Iancovescu;

Participant în Comisia Interministerială Română care a mers în Rusia în 1917 pentru

a cere cele 8.000 de vagoane grâne împrumutate de România armatei rusești – sau cel puțin o parte din ele – fără rezultate pozitive însă.

Trimis în Franța (1918-1920) la Șc. Sup. de Războiu, fiind deja admis la Șc. Sup de Războiu București și clasificat al 2-lea încă de mai mulți ani;

Reținut în 1921 stagiar în Statul Major al Corpului Ar. Francez cu garnizoana la Lyon;

Câștigător al întrecerii de urcat pe Mont Blanc, altitudine 4.807 m;

Profesor la Șc. Sup. de Războiu – Buc., Tactica Generală și Tactica Aviației;

Şef de Stat Major al Inspectoratului General al Aviației;

Participant în Delegația militară Română la nivel înalt pentru cunoașterea progresului aviației în mai multe țări din Europa;

Ajutor de Comandant la Rgt. 23 Inf. Călărași;

Comandant al Regimentului 6 „Mihai Viteazul”, devenit Regiment de Gardă;

Atașat militar la Paris – Bruxelles și Madrid;

Comandant al Șc. Sup. de Război;

Ministru Subsecretar de Stat al Min. Ap. Naționale;

Ministrul Aviației și Marinei;

Comandant al Diviziei de Gardă, de unde la 6 septembrie 1940 demisionează din armată la vîrstă de 52 de ani;

În decursul ultimilor ani, chiar și când era Atașat Militar la Paris, toamna era chemat și îndeplinea funcția de Șef de Stat Major la manevrele generale de toamnă;

Cultivator ca Cincinatus și apoi Președinte al Sindicatului cultivatorilor de orez;

Nu a fost căsătorit;

Pe lângă multe alte decorații românești și străine, a fost poate singurul ofițer din armata română care a fost decorat cu cele 3 grade ale Legiunii de Onoare franceze – ofițer, comandor și mare ofițer cu placă.

În afară de activitățile care decurg din aceste funcții militare, a fost un prodigios scriitor militar, cu unele lucrări premiate de Academia Română; a fost Membru Corespondent al Academiei Române; a fost Membru Activ al Academiei de Științe; a întocmit o teză de doctorat cu subiectul „L'opinion publique européene sur la guerre de l'Independence de la Roumanie de 1877-1878”, lucrare întocmită pe baza a 3.067 fișe, toate depuse la Biblioteca Academiei Române, această teză a fost primită elogios de Comisia de Verificare a Sorbonei în 1936, dar care din cauza indisponibilității, generalul fiind mult prea solicitat și ocupat în țară, apoi evenimentele din perioada 1938-1945, a rămas nesușinută. Totuși în ultimii ani, problema a fost reactualizată și Sorbona din Paris l-a invitat să meargă să-și susțină teza de doctor în istorie. La vîrsta de peste 90 de ani se pregătea să plece la Paris pentru susținerea tezei, însă din cauza vîrstei și sănătății, problema a rămas de domeniul unei „opere neterminate”.

În fine, între anii 1938-1940 a restaurat din temelie Mănăstirea Dintr-un Lemn (clădirea mare), iar în timpul cât a avut orezăria dela Joița a reparat biserică din sat, a adus lumina electrică în sat și multe alte binefaceri. Este adevărat că timpul abia ne îngăduie să enumerăm doar realizările importante înfăptuite de Generalul TEODORESCU PAUL în timpul celor 32 de ani de carieră militară. Totuși, nu putem să nu ne oprim puțin asupra următoarelor 3 din operele sale și anume:

1. ȘCOALA SUPERIOARĂ DE RĂZBOI denumită astăzi Academia Militară

De sigur nimeni nu ar putea diminua impozanta sa înfățișare, soliditatea construcției sale care a trecut cu brio examenul a două mari cutremure și nici nu ar putea nega tehnicitatea arhitecților și constructorilor săi, dar nu clădirea a creat funcționalitatea unei Școli Superioare de Război, ci ideea de a avea o Școală Superioară de Război la nivelul unui învățământ superior militar care să îmbrățișeze nu numai formarea viitorilor ofițeri de stat major, ci și pe aceea a tuturor ofițerilor superiori din armată, a generalilor și a tuturor marilor comandanți, pentru a realiza în final o unitate de doctrină pe întreaga conducere militară, această idee a determinat pe constructori să realizeze o clădire centrală și două blocuri în care cei predestinați,

prin calitățile lor și prin pregătirea lor, să devină ofițeri de Stat Major, să găsească în aceste construcții nu numai condițiile optime ale desfășurării unui proces de învățământ superior, ci și toate facilitățile de ordin administrativ, economie de timp și bani, bune condiții de studiu acasă, etc.

În consecință, arhitectii și constructorii nu au făcut decât să materializeze concepția și dezideratele propuse, cu competență, abilitate și tact, de către Generalul TEODORESCU PAUL, care timp de 18 luni cât a durat construcția – deși avea și alte funcții de Stat – nu a precupețit nimic și zilnic, noaptea târziu era prezent pe șantiere.

Rezultatul a fost un mare succes, care an de an a fost recunoscut de către profesorii, elevii, familiile acestora și toți aceia care și-au desăvârșit pregătirea lor profesională la nivelul cel mai înalt și în condiții de cazare, confort, economisire de timp și bani, etc. de necrezut.

Iar din p.d. vedere pecuniar, toată această măreață citadelă de învățământ superior militar, a fost realizată fără nici un leu din bugetul Min. Ap. Naționale.

În măreția Școlii Superioare de Război, ca în luciul unei ape cristaline, se oglindește chipul și marea personalitate a aceluia care a conceput-o și realizat-o, Generalul Paul TEODORESCU.

2. SILOZURILE, a căror impunătoare înfățișare se arată călătorului din tren, mai ales pe Bărăgan.

Într-un moment când grânele țării noastre încărcate în vapoare, stăteau nedescărcate, în locație, în unele porturi din străinătate, din cauză că marfa nu corespunde calitativ, într-un Consiliu de Coroană din acea vreme (1938), după lungi și apăsătoare dezbatere, Consiliul propune pe Generalul TEODORESCU PAUL ca fiind cel mai indicat să rezolve această problemă.

Generalul acceptă propunerea de a construi un număr de 76 de silozuri, propunând la rândul său ca acestea să nu fie construite de către Societățile Anonime de Construcții – care ar fi mărit mult prețul de cost – ci să fie rezolvate de către stat; iar ulterior, fiind bine și oportun informat, orientat și documentat, reușește să achiziționeze din Germania – pe credit, cu plată în 7 ani – toate aggregatele, instalațiile tehnice etc.

Plata acestora s-a efectuat din surplusul de preț al cerealelor, a căror calitate devenise superioară.

Deci și această mare realizare s-a efectuat fără a greva bugetul statului, care în acea epocă avea ca obiectiv principal apărarea țării.

3. REGIMENTUL 6 M.V., devenit Rgt. de Gardă

De foarte multe ori Generalul repeta: „Cea mai mare satisfacție în cariera mea a fost determinată de cele

realizate în Regimentul M.V.”.

De altfel, atât înalte personalități din țară, cât și de peste hotare, atașații militari străini, diferite misiuni și delegații străine, care au vizitat regimentul M.V., au avut – la adresa regimentului – numai aprecieri elogioase. De ex. Generalul Gorraux a scris în cartea de aur a regimentului că „este unul din cele mai frumoase regimenter din Europa”. Iar Generalul MacArthur în 1932, după ce a asistat pe Stadionul Republicii la reeditarea de către regiment, a bătăliei dela Selimberg, a spus că „acum îmi dau seama că Ardealul nu a fost răpit de la unguri în 1918 cum susținea propaganda ungurească – ci el era al Românilor și că doar atunci s-a realipit la România”.

În adevăr, atât pentru trupă cât și pentru subofițeri și ofițeri s-au realizat transformări structurale din toate p. de vedere, modernizând: instrucția, viața de cazarmă și educația după cele mai avansate principii și norme de cultură și civilizație (Sic).

Viața soldaților în cazarmă a devenit aşa de folosită și plăcută încât la lăsarea la vatră a acestora, ziua despărțirii lor de foștii lor instructori, de comandanții lor, de Comandantul lor de regiment, se transforma într-un adevărat delir de strigăte, urale, ridicări pe brațe, îmbrățișări și multe lacrimi de mulțumire și rămas bun.

Subofițerii și ostașii T.R. au fost formați și considerați ca fiind ajutoarele cele mai de preț ale ofițerilor instructori și ale comandanților lor și mai ales tovarăși de viață pe câmpul de luptă. Ofițerilor li s-a acordat o atenție, o considerație și o încredere, încât fiecare devinea un vulturnar înnaripat, capabili să abordeze cele mai îndrăznețe năzuințe, capabili să treacă probele cele mai grele, căpătând o încredere și o voință de a realiza și de a reuși ori când și în orice împrejurare.

Pentru toți și pentru fiecare în parte Generalul TEODORESCU PAUL devenise fratele lor, părintele lor, maestrul lor. Regimentul nu mai semăna a cazarmă, ci toți: soldați, subofițeri și ofițeri se simțeau ca într-o familie, având de toate: hrană, îmbrăcăminte, cazarmament, baie cu dușuri, frizerie, cabinet dentar, infirmerie, sală de spectacole, popote, cazinou etc., etc.

Dar dacă pentru ostașii regimentului și corpul său de subofițeri și ofițeri, cele realizate de Generalul TEODORESCU PAUL at fi putut fi considerate ca fiind un scop atins, pentru Generalul TEODORESCU PAUL toate acestea nu constituiau decât satisfacția de a fi demonstrat că totul este posibil și că atunci când se vrea, se perseverează și se lucrează cu chibzuință, cu bună credință, cu cinste și corectitudine, cu adevărată dragoste pentru țară și popor, atunci totul este posibil.

În consecință, cu mult tact, cu modestie și fără îngâmfare, scoțând în evidență că ceea ce s-a realizat în Regimentul Mihai Viteazul este rodul muncii și strădaniei

tuturor, de la soldat până la colonel, demonstrând că însușirile native ale ostașului român sunt nebănuite de mari, cu condiția ca să fie cineva care cu îndemânare, răbdare și bună credință să le dezvolte, Generalul TEODORESCU PAUL merge cu gândul cinstit, de un înalt patriotism, la ideea că ceea ce s-a realizat în acest regiment este necesar și se poate realiza în toată armata.

Conducerea superioară a oștirii își însușește acest p. de vedere și prin conferințe, vizite făcute de diferiți comandanți de regimenter la regimentul M.V., prin schimb de experiență, convocații pe Corpuri de Armată și altele, se reușește ca într-un timp record (1-2 ani), cele realizate la Rgt. M.V. să fie generalizate pe toată armata, la unele unități poate chiar mai mult și mai bine.

De aici încolo, adică de prin 1934-1935, armata română modernizată, instruită, dotată și înarmată a devenit o armată capabilă să-și apere independența și siguranța țării, iar în proba finală – confruntarea cu inamicul - să-și merite din plin decorațiile primitive, citările prin ordine de zi, salvele de tun trase în onoarea victoriilor sale și recunoștiința acelora pe care i-a eliberat și apărat.

Iată pentru ce sunt convins că oricine l-a cunoscut și a lucrat cu Generalul TEODORESCU PAUL, nu poate să nu gândească că armata și țara nu vor aprecia cele ce cu atâtă credință Generalul TEODORESCU PAUL a făcut pentru armata română, pentru țara și poporul nostru român.

„ONORATĂ FAMILIE”

„DISTINSĂ ASISTENȚĂ”

Portretul Generalului TEODORESCU PAUL, în lumina vieții sale, a faptelor și realizărilor sale în viață, îl arată ca pe un om care a fost:

Serios, corect, drept, cinstit, sobru, modest, ordonat, ponderat, demn, integrul, intransigent, mandru dar nu închipuit, ambicioz dar nu vanitos, nu s-a aplecat dar nici nu a umilit, nu s-a comportat mic față de cei mari, nici mare față de cei mici, recunoscător atât celor mari, cât și celor mici, disciplinat și politic dar nu servil, pasionat și entuziasmat dar nu impulsiv, idealist, visător, contemplativ dar activ și realist, prieten discret, devotat și statornic dar numai cu cei ce merita; măririle nu l-au amețit, greutățile nu l-au descurajat, închisorile nu l-au doborât, binevoitor, indulgent, uman dar sever când trebuia să ia o măsură pentru a îndrepta și a servi drept exemplu, nu pentru a distrugă; atent față de subalterni de la care cerea păreri și primea sugestii considerându-i colaboratori; energetic, dinamic, optimist-robust și sigur de reușită: fericit în îndeplinirea datoriei pe care o considera ca fiind cea mai deplină răsplătită; temerar, cutezător dar prudent și conștient de pericol; curajul răspunderii apărător fanatic al bunului public; patriot loial și zelos; autoritar dar

nu absurd; nobil în sensul superior al cuvântului; generos, altruit, n-a invidiat, n-a gelozit, n-a persecutat, n-a fost răzbunător, n-a făcut rău nimănui, n-a făcut politică, n-a încurajat „bisericuțele”, dar a restaurat și reparat mănăstiri și biserici, a disprețuit profund lenea, necinstea, minciuna, obrăznicia, înfumurarea, lauda de sine, reclama și lipsa de caracter; a botezat, a cununat și a fost întotdeauna un bun sfătitor, a ajutat pe cei lipsiți de mijloace și mai ales pe cei loviți de vreo nenorocire.

Prin toate aceste însușiri, controlate, dirijate și folosite oportun; prin exemplul său personal arătat în toate împrejurările, Generalul TEODORESCU PAUL a fost pentru toți cei care l-au cunoscut: prototipul ofițerului de elită, al șefului militar deosebit, al omului adevărat, model de imitat, către care fiecare s-a străduit să se ridice.

Personalitatea și realizările sale au fost cunoscute nu numai în țară ci și peste hotare. Un singur exemplu: când Generalul DE GAULLE a fost în țară la noi și l-a revăzut, i-a reamintit cu interes conversația pe care au avut-o prin 1935-1936 la Paris despre noua doctrină în armată bazată pe aviație și moto-mecanizate.

Cunoașterea și recunoașterea realizărilor lui, înseamnă pentru generațiile de ofițeri de astăzi și cele următoare, pe deoparte sinceritatea, loialitatea și recunoștiința acestora, iar pe de altă parte pentru aceste generații, acesta va însemna un îndemn, un îndreptar pentru modul cum să-și călăuzească pașii, căci este știut că din strădaniile și virtuțile înaintașilor își trag seva și sensul vieții generațiile viitoare.

Și suntem siguri că nu vor lipsi nici momentul și nici

oamenii care pătrunși de o luminozitate interioară și care dotați cu o scară infinită de posibilități, să nu eternizeze chipul și prestigioasa personalitate a Generalului TEODORESCU PAUL, pentru ca generațiile viitoare – ca și generația noastră – să se bucure, să se mândrească și să ia exemplu din viața, gândirea și faptele unuia dintre cei mai de laudă dintre înaintașii acestora.

L-am cunoscut din ziua când am ieșit sublocotenent în 1930 în Regimentul de Gardă, am lucrat împreună multe zeci de ani, i-am fost unul dintre cei mai apropiati; l-am apreciat, l-am stimat și l-am iubit. M-am rugat lui Dumnezeu să-l odihnească în pace! Cu aceeași credință și respect mă rog astăzi lui Dumnezeu pentru sănătatea Dvs., a tuturor, ca să trăiți să-l pomeniți în adevărata lumină a faptelor sale.

Așa să ne ajute Dumnezeu!

Col. (r) Mastacan Gr. Grigore

(semnatura)

GENERAL PAUL TEODORESCU (1888-1981) - NEW HISTORICAL SOURCES

Abstract: The article contains new sources regarding the life and activity of General Paul Teodorescu. The documents belong to Mrs. Rocsana Ursu, the granddaughter of Colonel Gheorghe Ionescu-Filiași, a close collaborator of General Paul Teodorescu.

Keywords: General Paul Teodorescu, memories, homage

NOTE

[1] Membru titular al Academiei Oamenilor de Știință din România / Academy of Romanian Scientists, 3 Ilfov, 050044, Bucharest, Romania.

[2] Vezi Valentin Ciorbea, *Generalul adjutant Paul Teodorescu (1888-1981)*.

Dimensiunile creativității, Editura Academiei Oamenilor de Știință din România, București, 2023, 357p.

[3] *, **, ***, ****, *****, ******, se vor completa de Administrația Băilor Călimănești-Căciulata.